

Frælsið í vága

Vestur- og Norðureuropearinn hevur altíð sett frælsi hægst av øllum. Okkara forfedrar, sum komu úr Norregi, sögdust at rýma hadani, tí teir ikki vildu lúta fyri kongsboðum.

Nazisman heiðraði mikið Norðurlanda-mannin og royndi at prógva, at hon var ættað frá honum. Men hetta var mótprógvad: lyndi og samfelags-hugsanin hjá Norðurlendingum kundi aldri hava hóad saman við undirkúgan av hinum persónliga frælsinum, sum Norðurlendingurin eins og Vesturlendingurin hevdi met so høgt.

Europa er komið á knøini at liggja, og tað eru nógvar tekin til, at tann einaræðshugsan og tann undirkúgan av persónligum frælsi, sum barst var móti í stórbardaganum eru við at kykna upp aftur og breiða seg um allan verðaldarpartin. Hugsanir, sum ikki líka Vestureuropæarum, tróðka seg inn í lond, og fyri at móta hesum hugsanum kann vandi vera fyri, at fólk velja einaræði og móti sínum vilja seta tað diktatorstýri í háseti, sum liv og blóð varð ofrað fyri at útruðda.

Maktir, sum ikki eru europæiskar í lyndi, stríðast um europæisku sálina, og tann veseldómur, ið Europa, hesin áður so blómandi verðaldarpartur, liggur í, er atvoldin til, at hon ikki er før fyri at taka eina sjálvstöðu, men riðar millum bæði og er á leið til ein innlendis bardaga, ið greiðir gótuna fyri diktaturinum á ein ella annan hátt.

Ráðini eru ikki at falla í part við einum ella øðrum ella fara til eina krossferð móti hesum ella hasum, men at kunna koma so fyri seg aftur fíggarliga og vinnuliga, at staðið kann vera á egnum beinum. Europa hevur roynt at staðið millum ófriðin og fáa hann at leggjast, men henda semingarstöðan fær ikki fulla meg, uttan uppbyggingararbeiðið í Europu kann eydnast til fullnar.

Sosialdemokratisku flokkarnir hava havt hesa stöðu, men teir standa ikki væl, tí teir verða trongdir bæði eystan og vestanifrá. Serliga í landi sum Frankariki er hetta stríð sjónligast. Og áhugavert verður at vita, hvussu tað endar: um Sosialdemokratiið við frælsi verður at koma undan eilla einaræði og harðræði taka valdið.

Spílað haruskinn

eins og haruull keypst.

Magnus Barentsen,
tlf. 445 — 485.

Kontraktbrot

Í teimum ymisku sáttmálum sum fiskimannafelögin hava við „Færøernes Rederiforening“ og aðrar útgerðarmenn, stendur til dómis í § 13 í sáttmálanum fyri snøri og linu til saltfisk, at reiðarin skal gjalda fiskimanninum tann pening, við roknskapi, sum teir eiga, í seinasta lagi 4 vikur aftaná, at fiskurin er seldur. Í nevnda § stendur tað eisini, „Det paahviler endvidere Rederen at indsende specificeret Regnskab saavel til „Føroya Fiskimannafelag“ som til „Færøernes Rederiforening“ og „Føroya Motorpassarafelag“ inden samme Frist, og so stendur tað víðari í somu grein at nevndu feløg hava rætt til at krevja av reiðarum tey „originale“ „Bilag“ til roknskapin at kanna tey eftir av viðkomandi stjórn.

Áðalspurningurin er tann: Senda reiðararnir nú peningin við roknskapi til tað sáttmálabundnu tíð? Svarið má vera eitt avgjørt *nei!* Teir flestu reiðarar gera tað ikki, men einkultir eru tó ímillum, sum senda peningin við roknskapi til sínar fiskimenn í rættari tíð. Eitt merkiliga lítið fátal av reiðarum senda „specificeret Regnskab“, so sum teir *skulu* eftir sáttmálanum, til „Føroya Fiskimannafelag“, tó at teir við lýsing í blóðunum eru mintir um at gera tað. So er spurningurin, hví eru reiðarar so trekir at senda „specificeret Regnskab“ til F. F.? Er tað tí, teir vilja krógva nakað? Eg fái meg ikki til at trúgva tí, men nakað má tað vera, sum heldur reiðarum frá at útfylla sína skyldu eftir sáttmálanum, sum teir sjálvir hava skrivað undir, og harvið pliktað seg til at halda!

Teir reiðarar, sum ikki útfylla tað, sum stendur í teimum sáttmálum, sum lógliga eru galdandi, kunna av røttum tiltalast fyri *sáttmálabrot*, og eg fái óivað viðhald frá øllum lógreglummonnum um tað, tað, at bróta ein sáttmála, er ikki minni straffbart enn at bróta eina lóg, og fáir munnu teir reiðarar vera, sum vilja hava tað stemplið sitandi á sær, at vera *lógbrótari*, og tí vil eg einaferð enn minna allar reiðarar um, at tað er teirra skylda, at senda hvørjum fiskimanni tann pening hann eigur við *roknskapi* til tað sáttmálabundnu tíð, og samtíðis senda til „Føroya Fiskimannafelag“ tey skjöl sum tær ymisku kontraktir nevna um, tí *fyrst tá* kann tað skapast ein sannur og hollur samdráttur millum teir tveir hövuðsstattirnar í okkara vinnulívi, fiskimenn og reiðarar.

Gjógv, tann 27. okt. 1947.

Daniel Klein,
felagsformaður.

Vit hava arbeiðsskjúrtur,

bláar og khaki, eisini khakitiltar til arbeiðsklæði.

Mansjettiskjúrtur, einlittar og teinutar.

Pyjamas, vestar, pullower og tryggjur til menn.

Hansina Johannesen, telefon 284.

Saltaði seyðaskinn verða keypt.

Skinnini mega verða saltað, so skjótt ið tey eru kólnað. Vit keypa eisini kópaskinn og geva góðan pris fyri tey. (Skinnini mega reinsast væl og spennast út til turkingar, so skjótt sum kópurin er flettur). Eg gevi kr. 5.00 fyri kg av seyðaskinum. Peningin í hondina! Nærri við at venda sær til

Hans Poulsen, Rættará, Tórshavn.

Skipstroyggjur, finari tryggjur

damuvøttir, hosur og vøttir.

Seyðaskinn, vil, ull og allar føroyskar vörur
keypast til allarbesta pris.

Otto Jacobsen, Vestmanna.
Tlf. 21 og 41.

ÍSUR AGNSID FRYSTIGÓÐS

Partafelagið
HAVNAR FISKACENTRAL
telefon 259 og 133

Køksvask

rustfrítt stál

P-f Thomas Dam og Co.
tlf. 13 Tórshavn box 13

Størsta lagur av føroyskum koli, útlenskum koli, koks og smíðikoli.

Valdemar Eitzen, tlf. 16.